

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เนื่องจากสังคมไทยจัดได้ว่าเป็นสังคมการเกษตร แม้ว่าประเทศไทยจะได้รับการพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมในหลายๆด้านก็ตาม แต่ภาคเกษตรกรรมยังคงมีความสำคัญมากที่สุดในระบบ เศรษฐกิจ ทั้งนี้เราจะเห็นได้จากประชาชนคนไทยมากกว่าร้อยละ 80 อาศัยอยู่ในชนบทและมีอาชีพทาง การเกษตรเป็นผลิตผลที่เป็นสินค้าออกที่สำคัญที่นำรายได้มาสู่ประเทศ ประกอบกับภาคเกษตรกรรม เป็นภาคที่โอบอุ้มแรงงานมากที่สุดและหากคิดรวมกิจกรรมที่ต่อเนื่องจากการเกษตร เป็นต้นว่าการนำ ผลิตผลการเกษตรเป็นวัตถุดิบในการผลิตสินค้าอื่นๆ การขนส่ง การค้าส่ง-ค้าปลีก เป็นต้น เมื่อรวมแรง งานพวกนี้แล้วจะมีแรงงานที่พึ่งพาการเกษตรเป็นอาชีพมีจำนวนมากซึ่งเป็นแรงงานส่วนใหญ่ของ ประเทศ โดยในพื้นที่ศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง พื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก กรุงเทพฯ และ กัมพูชา ซึ่งมีความได้เปรียบมากกว่าภูมิภาคอื่นๆ พื้นที่ดังกล่าวจึงเป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรเพื่อส่งออก และจำหน่ายให้กับภูมิภาคใกล้เคียงโดยเฉพาะกรุงเทพฯและปริมณฑล จากข้อมูลกรมพัฒนาที่ดินปี 2541 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีพื้นที่ประมาณ 12,144 พันไร่ โดยมีพื้นที่ถือครองทางการเกษตรประมาณ 5,774 พันไร่ มีจำนวนครัวเรือนเกษตร 164,341 ครัวเรือน มีจำนวนประชากรเกษตร 738,640 คน และ มีจำนวนแรงงานเกษตรในครัวเรือน 594,958 คน ซึ่งในแต่ละปีภาคการเกษตรก่อให้เกิดการสร้างงาน และทำรายได้มาสู่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นจำนวนมาก จึงนับได้ว่าภาคการเกษตรมีความสำคัญกับ ภูมิภาคนี้เป็นอย่างมาก

การพัฒนาระบบเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับภาคเกษตรกรรม นอกจากจะส่งเสริมหรือ พัฒนาระบบการผลิตแล้วจำเป็นต้องมีระบบการจำหน่ายผลผลิตเหล่านั้นให้มีประสิทธิภาพและให้เกิด ความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย การจัดตั้งตลาดกลางสำหรับผลิตผลทางการเกษตรจึงนับเป็นสิ่งจำเป็นอย่าง ยิ่งเพราะการบริการหรือจัดการที่เหมาะสมจะให้ประโยชน์แก่เกษตรกรซึ่งจะได้รับความยุติธรรมในด้าน การจำหน่ายผลผลิตมากขึ้น เกษตรกรสามารถเลือกทำการค้ากับพ่อค้าที่ให้ราคาดีที่สุด นอกจากนี้ ตลาดกลางยังเป็นสถานที่ให้บริการในด้านต่างๆ ที่เกี่ยวกับระบบการจำหน่ายผลิตผลการเกษตร จึงนับ ได้ว่าตลาดกลางการเกษตรเป็นแหล่งที่ก่อให้เกิดความเป็นธรรมระหว่างผู้ผลิต ผู้จำหน่ายหรือคนกลาง และผู้บริโภค ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาฐานเศรษฐกิจของภาคตะวันออกเฉียงเหนือและประเทศ

ถ้าหากระบบเศรษฐกิจทางด้านการเกษตรสามารถขยายการผลิตและบริการได้อย่างมีประสิทธิภาพ นั่นคือ มีการพัฒนาตลาดกลางซึ่งเป็นตลาดที่สำคัญในภูมิภาคที่จะรวบรวมผลผลิตจากแหล่งต่างๆ ในภาคส่งต่อไปยังตลาดกลางในระดับประเทศหรือพ่อค้าส่งออกที่สำคัญ และมีการเชื่อมโยงของตลาดกลางแต่ละแห่งในภูมิภาคและในระดับต่างๆ โดยการเชื่อมโยงทั้งระบบข่าวสาร การไหลเวียนของสินค้า และระบบคมนาคมขนส่ง โดยการเชื่อมโยงเข้ากับโครงข่ายการตลาดก็จะได้ระบบการตลาดที่สมบูรณ์ ซึ่งก่อให้เกิดการไหลเวียนสินค้ามากขึ้นและก่อให้เกิดการค้าในระดับท้องถิ่น ภูมิภาคและขยายต่อไปในภาคอื่นๆ ในระดับที่มีความซับซ้อนมากขึ้น ทำให้ผู้วิจัยเกิดประเด็นที่ นำพิจารณา คือ ตลาดกลางข้าวและพืชไร่ในพื้นที่ศึกษามีโครงข่ายทางการตลาดอย่างไร แต่ละแห่งมีความเชื่อมโยงกันหรือไม่ โครงข่ายตลาดมีความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่หรือไม่ รวมทั้งอยากทราบถึงที่ตั้งตลาดแต่ละแห่งมีความสอดคล้องกับแหล่งผลิตและปัจจัยอื่นอย่างไร ซึ่งการศึกษาคั้งนี้ผู้วิจัยเน้นการศึกษาโดยเฉพาะข้าวซึ่งเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศและใช้ตลาดกลางข้าวและพืชไร่ในพื้นที่ศึกษาเป็นจุดเริ่มต้นศึกษา ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษา “การศึกษาโครงข่ายตลาดและความเชื่อมโยงของตลาดกลางข้าวและพืชไร่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน” ซึ่งผลที่ได้จากการศึกษานี้คาดว่าจะได้แนวคิดข้อเสนอแนะในการพัฒนาตลาดและโครงข่ายตลาดของตลาดกลางข้าวและพืชไร่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนให้สอดคล้องเชื่อมโยงกันทั้งทางด้านที่ตั้งและปัจจัยอื่นๆ เพื่อผลการพัฒนาภาคเกษตรกรรมและส่งผลให้การพัฒนาในด้านอื่นๆ ตามมา ซึ่งนับได้ว่าจะก่อให้เกิดการสร้างงานและสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกรในพื้นที่เพิ่มขึ้นและกระจายสู่พื้นที่อื่น อันจะนำไปสู่การพัฒนาฐานเศรษฐกิจของประเทศให้มีความมั่นคงและยั่งยืนได้ในที่สุด

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. ศึกษาการกระจายตัวและที่ตั้งของตลาดกลางข้าวและพืชไร่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน
2. ศึกษาโครงข่ายตลาดข้าวของตลาดกลางข้าวและพืชไร่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน
3. ศึกษาความเชื่อมโยงในด้านที่ตั้งและโครงข่ายตลาดระหว่างตลาดกลางข้าวและพืชไร่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน
4. เสนอแนะในการพัฒนาตลาดและโครงข่ายตลาดของตลาดกลางข้าวและพืชไร่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

1.3 นิยามคำศัพท์

-ตลาด หมายถึง สถานที่ที่ผู้ซื้อผู้ขายมาซื้อขายสินค้าเกษตรในลักษณะขายส่งด้วยวิธีประมูลหรือต่อรองราคา ทั้งนี้ไม่ว่าจะขายตรงหรือผ่านนายหน้าก็ตาม¹

-ตลาดกลาง ในเรื่องตลาดกลางสินค้าเกษตรได้มีผู้ให้คำนิยามไว้หลายความหมายด้วยกัน ซึ่งพอสรุปได้ดังนี้

G. William Skinner² ให้ความหมาย ตลาดกลาง (Central Market) เป็นตลาดที่ตั้งอยู่ในที่ที่เป็นศูนย์กลางการคมนาคม เพื่อสะดวกแก่การขนส่งสินค้า ทั้งจากท้องถิ่นเข้าสู่ตลาดกลาง และจากตลาดกลางไปสู่ตลาดอื่นภายนอก ตลาดกลางมีหน้าที่ คือ ขายส่ง เป็นตลาดรับสินค้าจากตลาดภายนอกแล้วแจกจ่ายไปยังตลาดบริวาร และเป็นที่ยรวบรวบสิ่งผลิตจากท้องถิ่นเพื่อจำหน่ายต่อไปยังตลาดกลางอื่นๆ

กรมส่งเสริมสหกรณ์³ ได้กล่าวถึง “ตลาดกลางผลิตผลเกษตร” หมายถึง ตลาดกลางของสหกรณ์ที่ได้รับการสนับสนุนให้ก่อสร้างตลาดกลาง พร้อมอุปกรณ์การตลาดที่จำเป็นจากกรมส่งเสริมสหกรณ์ โดยสหกรณ์ต้องพัฒนาการดำเนินงานให้สามารถเป็นแหล่งกลางในการซื้อขายผลิตผลเกษตรระหว่างผู้ผลิตกับผู้ซื้อได้อย่างแท้จริงต่อไปในอนาคต

เรื่องวิทย์ เจนพานิชการ⁴ ให้ความหมาย “ตลาดกลาง” หมายถึง ตลาดที่มีการแข่งขันในการซื้อขายสินค้า และก่อกำเนิตราคาที่เป็นธรรมแก่เกษตรกร ลดขั้นตอนและค่าใช้จ่ายการตลาด

กรมการค้าภายใน⁵ ให้ความหมาย “ตลาด” หมายถึง สถานที่ที่ผู้ซื้อผู้ขายมาซื้อขายสินค้าเกษตรในลักษณะขายส่งด้วยวิธีประมูลหรือต่อรองราคา ทั้งนี้ไม่ว่าจะซื้อขายโดยตรงหรือผ่าน

¹ กองส่งเสริมและพัฒนาตลาด, กรมการค้าภายใน, ระเบียบกรมการค้าภายในว่าด้วยการส่งเสริมการจัดตั้งตลาดกลางสินค้าเกษตร พ.ศ. 2541 สิงหาคม 2541 ,หน้า 4.

² G. William Skinner, Marketing and Social Structure in Rural China. อ้างถึงใน กอบกุล ภูธรารักษ์, “ขอบข่ายตลาดในเขตจังหวัดพระนครศรีอยุธยา” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาสังคมวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2518) , หน้า 11.

³ เกษตรและสหกรณ์, กระทรวง. สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, รายงานการประเมินผลโครงการจัดตั้งตลาดกลางผลิตผลเกษตรประจำตำบลของสหกรณ์ (เอกสารเศรษฐกิจการเกษตรเลขที่ 3/2545, สิงหาคม 2545) หน้า 3.

⁴ เรื่องวิทย์ เจนพานิชการ , การพัฒนาจัดตั้งตลาดกลางข้าวและพืชไร่ในจังหวัดเชียงราย (ห้องสมุดกรมการค้าภายในเลขทะเบียน 5577, กรกฎาคม 2535) หน้า 5.

นายหน้าก็ตาม และให้ความหมาย " ตลาดกลางสินค้าเกษตร" หมายถึง ตลาดที่ได้รับการส่งเสริมจากกรมการค้าภายใน มี 5 ประเภท ได้แก่ ตลาดกลางข้าวและพืชไร่ ตลาดผักและผลไม้ ตลาดปศุสัตว์ ตลาดสัตว์น้ำและผลิตภัณฑ์ที่แปรสภาพมาจากสัตว์น้ำ และตลาดประเภทอื่นที่อธิบดีกรมการค้าภายในประกาศกำหนด

กล่าวโดยสรุป "ตลาดกลาง" ในการศึกษาครั้งนี้ หมายถึง สถานที่ที่เป็นแหล่งกลางในการซื้อขาย เป็นสถานที่เชื่อมโยงระหว่างกลุ่มผู้ซื้อและผู้ขายให้มาพบกันและทำการซื้อขายสินค้ากัน เพื่อให้มีการแข่งขันในการซื้อขายและลดขั้นตอนและค่าใช้จ่ายการตลาด โดยมีชื่อแตกต่างกันตามแต่ละประเภทสินค้าเกษตรและตามแต่ละหน่วยงานที่จัดตั้ง ซึ่งในประเทศไทยมี 2 หน่วยงานที่จัดตั้งให้การสนับสนุนและส่งเสริม ได้แก่ ตลาดกลางของเอกชนที่ได้รับการส่งเสริมจากกรมการค้าภายใน มี 5 ประเภทข้างต้น โดยใช้ชื่อตลาดตามสินค้าเกษตรแต่ละประเภท และตลาดกลางในรูปสหกรณ์ที่ได้รับการสนับสนุนจากกรมส่งเสริมสหกรณ์ โดยใช้ชื่อว่า " ตลาดกลางผลิตผลเกษตรประจำตำบลของสหกรณ์ " สำหรับตลาดที่ใช้ศึกษาในครั้งนี้เป็น "ตลาดกลางข้าวและพืชไร่" ซึ่งเป็นชื่อเฉพาะของตลาดกลางที่ได้รับการส่งเสริมจากกรมการค้าภายใน ซึ่งตลาดกลางในความหมายนี้จึงอาจไม่ใช่เป็นตลาดศูนย์กลางที่รับสินค้าจากตลาดภายนอกแล้วแจกจ่ายไปยังตลาดบริวาร ตามความหมายของ G. William Skinner ที่กล่าวมาแล้ว

-โครงข่าย (Network) ได้มีการนำไปใช้ในหลายความหมายด้วยกัน คือ ตาข่าย ร่างแห แผนประสานซึ่งกันและกัน เครือข่าย การเชื่อมโยงระหว่างเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อการสื่อสารข้อมูลหรือใช้โปรแกรมร่วมกัน⁶ นอกจากนี้ยังรวมถึงระบบที่ส่งเข้าไปรวมเข้าด้วยกันของเสียง วิดีโอ และ/หรือ ข้อมูลระหว่างผู้ใช้เครือข่าย รวมถึงระบบการกระทำต่อเครือข่าย อยู่ในลักษณะลูกค้า-เครื่องลูกข่าย การเชื่อมต่อสายเคเบิล การเชื่อมต่อและสนับสนุนอุปกรณ์ต่อกัน รวมถึงการทำเครือข่ายองค์กรธุรกิจ และการคมนาคมและการสื่อสาร (A system that transmits any combination of voice, video and/or data between users. The network includes the network operating system in the client and server machines, the cables connecting them and all supporting hardware in between such as bridges, routers and switches. In wireless systems, antennas and towers are also

⁵ การค้าภายใน, กรม, ระเบียบกรมการค้าภายในว่าด้วยการส่งเสริมการจัดตั้งตลาดกลางสินค้าเกษตร พ.ศ. 2541 (กรุงเทพฯ : บริษัทบพิตรการพิมพ์ จำกัด, 2541) , หน้า 4-5.

⁶ แปลความหมาย Network จากโปรแกรม Microsoft English/Thai Dictionary

part of the network. See LAN, WAN, client, server, enterprise networking and communications.)⁷

โครงข่ายตลาด (market Network) ได้มีการนำไปใช้ในความหมายใกล้เคียงกัน คือ ขอบข่ายตลาด เป็นเรื่องเกี่ยวกับลักษณะการขนส่งสินค้า สถานที่ที่ซื้อวัตถุดิบ หรือสินค้าสำเร็จรูป บุคคลที่เกี่ยวข้องและความสัมพันธ์ที่มีอยู่ในการติดต่อทางการค้า โดยพิจารณา 3 ด้าน คือ ด้านแรกสินค้าออกที่ผลิตได้ ออกไปจำหน่ายถึงที่ใด และโดยวิธีใด ด้านที่สองสินค้าเข้าที่มาจากตลาดอื่น มาจากไหน และมีกระบวนการอย่างไรในการขนส่งสินค้า และด้านที่สามลักษณะความสัมพันธ์ในการซื้อขายระหว่างเจ้าของสถานประกอบการและลูกค้า ซึ่งจะส่งผลให้เกิดขอบข่ายตลาดขึ้นมา⁸

โครงข่ายตลาด หมายถึง ระดับของตลาดที่เป็นตัวกลางในการรวบรวมผลผลิตจากพื้นที่ผลิต และกระจายผลผลิตไปสู่ผู้บริโภค ซึ่งแสดงให้เห็นจากความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจผ่านการไหลเวียนของผลผลิต และความเชื่อมโยงทางกายภาพผ่านเส้นทางคมนาคมจากพื้นที่ผลิตถึงตลาด⁹

โครงข่ายตลาด ในการศึกษาครั้งนี้ หมายถึง ระดับของตลาดที่เป็นตัวกลางในการรวบรวมผลผลิตจากพื้นที่ผลิตถึงตลาดกลางแต่ละแห่ง และกระจายผลผลิตจากตลาดกลางแต่ละแห่งไปยังผู้บริโภค หรืออาจกล่าวได้ว่าเป็นระดับของตลาดทั้งหมดที่ทำการซื้อขายกับตลาดกลางแต่ละแห่งนั่นเอง ซึ่งในที่นี้แบ่งเป็น 3 ระดับ คือ ตลาดระดับท้องถิ่น ตลาดระดับภูมิภาค และตลาดระดับประเทศ

-ความเชื่อมโยง (Linkages) ได้มีการนำไปใช้ในหลายความหมายด้วยกัน¹⁰ คือ การเชื่อมต่อ การต่อ การประสาน การผนึก การปฏิบัติการร่วมกัน และเครื่องต่อ

ความเชื่อมโยงได้ถูกนำมาใช้ศึกษาเป็นความเชื่อมโยงระหว่างภาคและภายในภาค ซึ่งเกิดได้จากการปะทะสัมพันธ์กันระหว่างภาคและภายในภาค ซึ่งมีหลายวิธีที่จะพิจารณาความเชื่อมโยง

⁷ <http://www.answers.com/topic/network>, 4 พฤษภาคม 2548

⁸ กอบกุล ภูธรารณณ์, "ขอบข่ายตลาดในเขตจังหวัดพระนครศรีอยุธยา" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาสังคมวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518), หน้า 14-15.

⁹ จอมขวัญ นาคฤทธิ์, "แนวทางการพัฒนาโครงข่ายและที่ตั้งตลาดผักและผลไม้ที่สอดคล้องกับพื้นที่ผลิตในภาคใต้ของประเทศไทย" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาการวางแผนภาค และ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543), หน้า 5.

¹⁰ แปลความหมาย Linkages จากโปรแกรม Microsoft English/Thai Dictionary

ได้แก่ ความเชื่อมโยงของการผลิตไปข้างหน้า ความเชื่อมโยงของการผลิตไปข้างหลัง ความเชื่อมโยงของการกระจายสินค้าและบริการ ความเชื่อมโยงของการค้าและบริการ และความเชื่อมโยงของสาธารณูปการและสถาบันต่างๆ¹¹ ในการศึกษาเรื่องความเชื่อมโยงของตลาดกลางข้าวและพืชไร่ครั้งนี้เป็นการศึกษาถึงความสัมพันธ์ การเข้าถึง ความเกี่ยวเนื่อง หรือเกี่ยวข้องกันระหว่างตลาดกลางแต่ละแห่ง แสดงออกใน 2 ลักษณะ คือ ความเชื่อมโยงในด้านที่ตั้งของตลาดกลางวัดได้จากการเชื่อมโยงระหว่างโครงข่ายคมนาคมขนส่ง และความเชื่อมโยงโครงข่ายตลาดวัดได้จากการศึกษาการไหลเวียนสินค้าจากวิธีการตลาดข้าวของตลาดกลางโดยผ่านโครงข่ายตลาดในแต่ละระดับ

1.4 ขอบเขตของการศึกษา

-ขอบเขตในด้านพื้นที่ การศึกษาครั้งนี้ครอบคลุมพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ประกอบด้วยจังหวัดปราจีนบุรี จังหวัดนครนายก จังหวัดฉะเชิงเทราและจังหวัดสระแก้ว

-ขอบเขตในด้านเนื้อหา การศึกษาครั้งนี้มีขอบเขตการศึกษา ที่ตั้งและการกระจายตัวของตลาดกลางข้าวและพืชไร่ โครงข่ายตลาด ตลอดจนความเชื่อมโยงในด้านที่ตั้งและโครงข่ายตลาดของตลาดกลางข้าวและพืชไร่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน โดยการศึกษาครั้งนี้เลือกศึกษาเฉพาะข้าวซึ่งเป็นพืชเศรษฐกิจหลักที่สำคัญของภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

1.5 ข้อตกลงเบื้องต้น

1. ถือว่ากลุ่มตัวอย่างเกษตรกรที่ใช้เป็นตัวแทนของประชากรในพื้นที่เขตอำเภอที่กลุ่มตัวอย่างพักอาศัย เนื่องจากการเก็บข้อมูลผู้วิจัยทำการเก็บทุกอำเภอ(อำเภอละ 2- 5 ราย) และทำการสอบถามด้วยตนเองโดยการถามถึงข้อมูลกลุ่มตัวอย่างก่อนแล้วถามข้อมูลเกษตรกรส่วนใหญ่ในอำเภอ เปรียบเทียบผลแล้วจึงสรุปผลเป็นค่าเฉลี่ยลงในแบบสอบถามเพื่อให้ครอบคลุมพฤติกรรมของเกษตรกรส่วนใหญ่ในอำเภอ

2. การศึกษาใช้ข้อมูลในรอบปี 2545/2546 (คือระยะเวลาตามสหกรณ์การเกษตรในช่วง 1 เมษายน 2545 - 31 มีนาคม 2546) โดยทำการสอบถามกลุ่มตัวอย่างในช่วงระยะเวลา พฤษภาคม 2546 – เมษายน 2547

¹¹ ดารณี ถวิลพิพัฒน์กุล , เศรษฐศาสตร์สำหรับนักวางแผนภาค (กรุงเทพฯ: ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, เอกสารโรเนียว), หน้า 78-81.

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา

1. ทำให้ทราบถึงสภาพการตลาดข้าวในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน พฤติกรรมทางการค้าข้าวของสถานประกอบการต่างๆและผู้ทำหน้าที่ทางการตลาดในพื้นที่ศึกษา รวมทั้งทราบถึงศักยภาพและปัญหาของที่ตั้งและการกระจายตัวของตลาดกลางในพื้นที่ศึกษา

2. ทำให้ทราบโครงข่ายการตลาด และความเชื่อมโยงในด้านที่ตั้งและโครงข่ายตลาดของตลาดกลางในพื้นที่ศึกษา

3. เป็นการเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาตลาดและโครงข่ายตลาดของตลาดกลางข้าวและพืชไร่ในพื้นที่ศึกษาให้มีการเชื่อมโยงโดยทั่วถึงกัน เพื่อให้ได้โครงข่ายการตลาดที่มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับศักยภาพที่ตั้งของตลาดกลางแต่ละแห่งในพื้นที่ศึกษา

4. เป็นแนวทางและประโยชน์ต่อหน่วยงาน สถานประกอบการ และผู้สนใจศึกษาทางด้านนี้ต่อไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย